

РЕШЕНИЕ

№ 2518

гр. София, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ

при участието на секретаря РОЗАЛИЯ ИВ. ЗАФИРОВА
като разгледа докладваното от ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело № 20221110148969 по описа за 2022 година

Производство е образувано по искова молба, подадена от „Топлофикация София” ЕАД срещу Й. И. Баренкова, с която са предявени установителни искове по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД с искане да се признае за установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми: сумата от 1550,24 лева, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода от м.05.2019 г. до м.04.2021 г. за имот, находящ се в гр. София, ж.к. „Света Троица“, бл. 175, вх. Б, ет. 5, ап. 35, аб. № *****, ведно със законната лихва считано от 02.06.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 169,08 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 15.09.2019 г. до 13.05.2022 г., сумата от 35,19 лева, представляваща цена на услугата дялово разпределение за периода от м.05.2019 г. до м.04.2021 г., ведно със законната лихва считано от 02.06.2022 г. до окончателно изплащане на вземането и сумата от 6,08 лева, представляваща мораторна лихва върху цената на услугата дялово разпределение за периода от 01.07.2019 г. до 13.05.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч. гр. дело № 29471/2022 г. по описа на СРС, 175-ти състав.

Ищецът твърди, че ответникът е клиент на топлинна енергия за битови нужди. Твърди, че съгласно чл.150 ал.1 от ЗЕ продажбата на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия. Излага, че ответникът не е упражнил правата си по чл.150 ал.3 от ЗЕ и спрямо него са влезли в сила ОУ. Поддържа, че съгласно действащите общи условия купувачите са длъжни да заплащат дължимите суми в размера, посочен в ежемесечно получавани фактури, в 45-дневен срок от датата на публикуване на интернет страницата на Продавача, като дружеството начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задължения по изготвени изравнителни сметки. Твърди,

че ответникът е използвал доставяната от дружеството топлинна енергия през процесния период, както и дялово разпределение и не е погасил задълженията си. Искането към съда е да уважи предявените искове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба. Ответникът оспорва основанията за дължимост на сумите и релевира възражение за изтекла погасителна давност. Прави изрично искане да не се допускат експертизи. Оспорва да е собственик на процесния имот. Оспорва изпадането в забава и аргументира, че не са ангажирани доказателства в тази насока. Оспорва и претенциите за дялово разпределение. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

С молба от 12.07.2023г. третото лице – помагач „Термокомплект“ ООД на страната на ищеца „Топлофикация София“ ЕАД е представило изисканите от него документи, но не е взело становище по предявените искове.

Съдът като взе предвид становищата на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намери за установено следното от фактическа и правна страна.

Исковата молба е редовна, а предявените с нея искове са процесуално допустими.

За да бъдат уважени исковете ищецът следва да докаже кумулативното наличие на следните материалноправни предпоставки: наличието на облигационно правоотношение по договор за продажба на топлинна енергия между страните през исковия период за процесния имот, количеството на реално доставената от него по договора топлинна енергия за процесния период и нейната стойност; а също така изпадането на длъжника в забава и размера на обезщетението за забава. С оглед релевираното възражение за изтекла погасителна давност, в тежест на ищеца е да докаже и наличието на факти и обстоятелства, водещи до спиране или прекъсване на давността. В тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга.

Страните не спорят и с обявления за окончателен доклад по делото съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване по реда на чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК следните обстоятелства: че ищецът е доставил през процесния период топлинна енергия за имота в претендираното количество и на посочената в исковата молба стойност.

Относно наличието на облигационно правоотношение между страните по договор за доставка на топлинна енергия за битови нужди, съдът намира следното. Съгласно разпоредбата на чл. 153, ал. 1 от ЗЕ, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда етажна собственост, присъединени към абонатната станция или към нейно самостоятелно отклонение, са потребители на топлинна енергия. Продажбата на топлинна енергия за битови нужди се извършва при публично оповестени общи условия, като писмена форма се предвижда само за допълнителни споразумения, установяващи конкретните уговорки с абоната, различни от тези в общите условия /чл. 150, ал. 1 и ал. 3 от ЗЕ/. С оглед на така установената законова уредба на договора за доставка на топлинна енергия за битови нужди се налага заключението, че страните по неформалното правоотношение са законово уредени – собственикът или титулярът на вещното право на ползване. Извън този кръг от

лица, свободата на договаряне позволява страни по облигационното правоотношение да бъдат и трети за собствеността лица по съглашение с доставчика на топлинна енергия, каквито в настоящата хипотеза не се установяват.

В настоящия случай от приетия препис от Нотариален акт за продажба на недвижим имот със запазено право на ползване № 69, том IV, рег. № 13930, дело № 600/2006г. от 18.12.2006г. се установява, че на посочената дата ответницата Й. И. Баренкова е продала на трето лице процесния имот, представляващ апартамент № 35, находящ се в гр. София, ж.к. „Света троица“, бл. 175, вх. Б, ет. 5, като е запазила за себе си пожизнено правото на ползването върху целия имот. При пораждането на ограничено вещно право на ползване възниква т. нар. конститутивна сукцесия /учредително правоприемство/, тъй като собственикът отделя от притежаваното от него абсолютното сложно субективно право на собственост едно вещно правомощие и го предоставя да бъде упражнено от друг правен субект, който има право да ползва чуждата вещ по предназначение и да извлича естествените и гражданските плодове, които тя дава - арг. чл. 56, ал. 1 ЗС. Съгласно чл. 57, ал. 1 ЗС ползвателят е длъжен да плаща разносните, свързани с ползването, включително данъците и другите такси, поради което по смисъла на § 1, т. 42 /отм./ ЗЕ, респ. по чл. 153, ал. 1 ЗЕ при учредено ограничено вещно право на ползване, потребител на топлинна енергия по правило е неговият носител, т.е. вещният ползвател. Предвид гореизложеното и при липса на други доказателства относно извършени разпореждания с вещното право на ползване или за възникване на облигационно правоотношение с трето лице, следва да изводът, че страна по неформалното правоотношение по доставка на топлинна енергия за битови нужди с ищцовото дружество през процесния период е именно ответницата като вещен ползвател на процесния имот в сграда в режим на етажна собственост.

Както беше посочено по-горе обстоятелствата, че процесната сграда е топлоснабдена, както и че ищцовото дружество е доставило през процесния период топлинна енергия в топлоснабдения имот са безспорни по делото. Освен безспорния им характер, тези обстоятелства се установяват и от представените от третото лице – помагач протоколи за отчет, подписани от ответницата, от съставените от третото лице индивидуални сметки за дялово разпределение, както и от приетото експертно заключение по съдебно-счетоводната експертиза. От експертното заключение по ССЧЕ, обаче, се установява, че предявеният от ищеца размер на тази главница от 1550,24 лева е погрешен, тъй като ищцовото дружество е осчетоводило същата в по-нисък размер от 1547,04 лева. Всъщност видно от заключението, ищецът претендира главница за топлинна енергия, която е с 3,20 лева по-висока от осчетоводената, а същевременно претендира главница за цена на услугата дялово разпределение, която е с 3,20 лева по-ниска от осчетоводената, т.е. очевидно ищецът допуснал грешка в размерите на претенциите си за главници още в заявлението за издаване на заповед за изпълнение. При това положение независимо от липсата на оспорване, предявеният иск за цена на доставена топлинна енергия следва да бъде уважен до осчетоводения размер от 1547,04 лева, тъй като грешките на ищеца не представляват валиден източник на задължения за ответника по отношение на разликата.

На следващо място от представените от ищеца протокол от ОС на ЕС за избор на фирма за дялово разпределение и договор с избраната фирма за дялово разпределение се установява, че дяловото разпределение за имота е възложено на „Термокомплект“ ООД, като видно от представените от третото лице – помагач индивидуални справки за дялово разпределение и протоколи за отчет, услугата е предоставена през процесния период. В чл. 36, ал. 1 от приложимите общи условия на ищеца е уредено задължение на потребителите да заплащат стойността на тази услуга на топлопреносното предприятие. От заключението по съдебно-счетоводната експертиза се установява, че за процесния период от м.05.2019г. до м.04.2021г. стойността на услугата дялово разпределение е в общ размер на 38,39 лева, което надхвърля претендирания от ищеца размер от 35,19 лева. Ето защо в рамките на диспозитивното начало в гражданският процес съдът приема, че предявеният иск за сумата от 35,19 лева – цена на услугата дялово разпределение, се явява доказан изцяло.

Относно претенцията за мораторна лихва върху главницата за топлинна енергия съдът намира следното. По отношение на процесните вземания са приложими общите условия на ищеца, одобрени на 27.06.2016г. В чл. 32, ал. 1 ОУ е предвидено, че месечната дължима сума по прогнозно потребление се издава ежесмесна фактура. Според чл. 32, ал. 3 ОУ, след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки /т. нар. обща фактура/. Съгласно чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ОУ, клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурите /месечни и общи/ в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Обезщетението за забава, съгласно чл. 33, ал. 4 ОУ, се начислява при неплащане на задължението по общите фактури в определения срок. Следователно при действието на общите условия от 2016г., лихвата се начислява единствено върху стойностите по общите фактури, издадени след отчитане на изравнителния резултат, а не върху прогнозно начислените месечни стойности. Както е уточнено в чл. 32, ал. 3 от ОУ, общите фактури се издават след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, а това се извършва след приключване на съответния отоплителен период. Ако общата фактура не е издадена в рамките на 45-дневния срок за плащане считано от изтичането на периода, за който тя се отнася съгласно чл. 33, ал. 2 от ОУ, уговореният в общите условия срок за плащане в полза на длъжника не се дерогира, а е налице забава на кредитора по смисъла на чл. 95 ЗЗД да издаде изискуемата от ОУ обща фактура. Докато трае забавата на кредитора, тя освобождава длъжника от последиците на собствената му забава. Затова в този случай кредиторът не би могъл да иска плащане на мораторна лихва за период, предхождащ датата на издаване на общата фактура. В настоящата хипотеза, обаче, ищецът не претендира такава лихва – лихвата е претендирана след изтичане на срока за плащане считано от датата на издаване на всяка от общите фактури. Следователно задължението за плащане на сумата за топлинна енергия е с определен падеж /45-дневен срок за плащане/ и вземането за мораторна лихва възниква на основание чл. 84, ал. 1 ЗЗД с изтичане на крайния срок за плащане, без да е необходима покана. Ето защо ответницата е изпаднала в забава за плащане

на процесните вземания за цена на топлинна енергия.

Видно от експертното заключение по ССЧЕ, размерът на мораторната лихва върху главницата за топлинна енергия е 168,50 лева, до който размер искът се явява доказан.

По различен начин стои въпросът относно претендираната лихва върху главницата за дялово разпределение, тъй като посочените по-горе клаузи от общите условия касаят единствено вземанията за топлинна енергия. Относно вземането за цена на услугата дялово разпределение в чл. 36, ал. 2 ОУ е предвидено, че редът и начинът на заплащане на услугата дялово разпределение се определят от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата дялово разпределение и се обявява по подходящ начин на клиентите. В случая ищецът не е ангажирал доказателства за наличието на такъв предвиден ред и неговото съдържание, липсват и доказателства за отправена до ответника покана за плащане на главницата за дялово разпределение. Ето защо предявеният установителен иск за сумата от 6,08 лева, представляваща мораторна лихва върху цената на услугата дялово разпределение за периода от 01.07.2019 г. до 13.05.2022 г. е неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

На последно място, релевираното от ответника възражение за изтекла погасителна давност съдът намира следното. При действието на общите условия от 27.06.2016г. давността за всяко месечно задължение започва да тече с изтичане на 45-дневния срок за плащане считано от края на месеца, за който се отнася. Както е установено с Тълкувателно решение № 3/2011г. на ОСГТК на ВКС, вземанията за цена на доставена топлинна енергия имат периодичен характер и се погасяват с изтичането на тригодишен давностен срок съгласно чл. 111, б. „в“ от ЗЗД.

Също така, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците /ЗМДВИП/, за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти /каквито са страните по делото/. Възобновяването на течението на спрените срокове е извършено с пар. 13 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г./, според който сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по ЗМДВИП, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020г., поради което течението на давностният срок е възобновено на 21.05.2020г. Следователно процесният давностен срок е бил спрял за период от два месеца и седем дни считано от 13.03.2020г. до 20.05.2020г.

При прилагане на тези правила се установява, че към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение /02.06.2022г./ няма погасени по давност вземания за цена на топлинна енергия. Най-старото процесно вземане за м.05.2019г. е станало изискуемо на 15.07.2019г. с изтичане на 45-дневния срок считано от 01.06.2019г., и тригодишната давност за него е следвало да изтече на 15.07.2022г. След удължаване на давностния срок с периода от 2 месеца и 7 дни, през който не е текла давност по силата на чл. 3, т. 2 ЗМДВИП,

следва изводът, че давностният срок изтича на 22.09.2022г. – след датата на заявлението. Липсват и погасени по давност вземания за мораторна лихва за периода от 15.09.2019г. до 13.05.2022г., както и погасени по давност вземания за цена на услугата дялово разпределение за периода от м.05.2019г. до 04.2021г. Най-старото процесно вземане за дялово разпределение е възникнало на 01.06.2019г. и след прилагане на чл. 2, т. 3 ЗМДВИП, давността за него изтича на 08.08.2022г. – след датата на заявлението.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски имат и двете страни. В заповедното производство ищецът е сторил разноски за държавна такса в размер на 35,21 лева и му е определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лева или общо 85,21 лева. С оглед уважената част от исковете следва да му бъде присъдена сумата от 84,73 лева. В исковото производство ищецът е сторил разноски за държавна такса в размер на 83,56 лева, за депозит за възнаграждение на вещо лице в размер на 250 лева, претендира и юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определи на 100 лева, или общо 433,56 лева. С оглед уважената част от исковете следва да му бъде присъдена сумата от 431,13 лева. Ответницата не е сторила разноски, но е била защитавана безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 ЗАдв от адв. С. К. К., която претендира адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева. С оглед отхвърлената част от исковете, в полза на адв. К. следва да бъде присъдена сумата от 2,24 лева – адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАдв.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „Топлофикация София“ ЕАД, с ЕИК: ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ястребец“ № 23Б, срещу Й. И. Баренкова, с ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Света Троица“, бл. 175, вх. Б, ет. 5, ап. 35, установителни искове по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД, че Й. И. Баренкова дължи на „Топлофикация София“ ЕАД сумата от **1547,04 лева**, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода от м.05.2019 г. до м.04.2021 г. за имот, находящ се в гр. София, ж.к. „Света Троица“, бл. 175, вх. Б, ет. 5, ап. 35, аб. № *****, ведно със законната лихва считано от 02.06.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от **168,50 лева**, представляваща мораторна лихва за периода от 15.09.2019 г. до 13.05.2022 г. и сумата от **35,19 лева**, представляваща цена на услугата дялово разпределение за периода от м.05.2019 г. до м.04.2021 г., ведно със законната лихва считано от 02.06.2022 г. до окончателно изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. дело № 29471/2022 г. по описа на СРС, 175-ти състав, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения установителен иск за цена на доставена топлинна енергия за разликата над 1547,04 лева до пълния претендиран размер от 1550,24 лева; предявения установителен иск

за мораторна лихва върху тази главница за разликата над 168,50 лева до пълния претендиран размер от 169,08 лева, както и предявения иск за сумата от 6,08 лева, представляваща мораторна лихва върху цената на услугата дялово разпределение за периода от 01.07.2019 г. до 13.05.2022 г.

ОСЪЖДА Й. И. Баренкова, с ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Света Троица“, бл. 175, вх. Б, ет. 5, ап. 35, да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД, с ЕИК: ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ястребец“ № 23Б, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **84,73 лева**, представляваща разноски в заповедното производство и сумата от **431,13 лева**, представляваща разноски в исковото производство.

ОСЪЖДА „Топлофикация София“ ЕАД, с ЕИК: ***** със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ястребец“ № 23Б, да заплати на адв. С. К. К., САК, с адрес на упражняване на дейността: гр. София, ул. „Владайска“ № 35, ет. 3, офис 1, на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. сумата от **2,24 лева**, представляваща възнаграждение за предоставено безплатно представителство на Й. И. Баренкова в исковото производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на третото лице – помагач „Термокомплект“ ООД на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____